

DOBROGEA JUNA

DOBROGEA JUNA LITERARA

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 —

Redacția și Administrația
CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnăv No. 27

SONET

Lui I. T. VALAHU

Credința mea e o cetate tare:
Nici o ispită'n ea nu mai pătrunde,
Nici demonul aici nu-și mai ascunde
Ca eri, făcărnicile amare.

Acum pe tot cuprinsul, orișunde,
Stau neclintite și ințele-mi altare:
Pe ziduri grele-o bine cuvântare
Și psalmi în glasul turlelor rotunde.

De-am șovăit cu gândurile mele,
Cândva, e că, am căutat în tină
Și'n besnă, ceea ce trăia în stele;

Dar ochii ridicându-i spre lumină
M-am regăsit pe căi de biruință
Și mi-am zidit cetate din credință.

AL. GHERGHEI

De Crăciun...

de Preotul CONST. POPESCU

Stăntul apostol Pavel, alesul lui Dumnezeu, a fost trimis către toate neamurile ca să le aprindă lumina Domnului Hristos: „Altfădată erați întunec, iar acum sânteiți lumină Domnului: ca filii luminii să vă purtați (Efeseni V. 8);... căci s'a spus: Scoală-te cea ce dormi și te ridică din morți și te va lumina Hristos" (V. 14).

Este Nașterea Domnului pe care o sărbătorim noi în anul acesta și cu care s'a ridicat din întunec. La culcușul Domnului, Magii au venit să se închine ca unui Dumnezeu, întrupat. D'atunci, Nașterea Domnului este o sărbătoare, prăznuită de toate popoarele, cari au trecut de întunecimea rătăcirilor, la lumina binefăcătoare a creștinismului.

La ce înălțime nu s'ar ridică toată omenire de azi, dacă ar urma exemplul magilor, de a merge către lumina tuturor veacurilor, ca să afle cu adevărat fața lui Dumnezeu!... Căci omul e creat de Dumnezeu, și inima lui n'are odihnă, dacă nu-și are sălășlul în El. Iar încălzirea inimii noastre la sânul lui Dumnezeu, provoacă izbucnirea luminii, ce a condus pe Magi până la ieslea, unde s'a născut Domnul.

*După ce s'a născut Iisus în Betleemul Iudeei, în zilele regelui Irod, lată au venit la Ierusalim niște Magi dela răsărit și au zis: „Unde este Regele Iudeei, Cel ce s'a născut, căci am văzut steaua lui, la răsărit, și am venit să i ne închinăm?” (Matei II).

Acest fel de Magi se întă-

neau la curtea din Babilon, la Mezi și la Peși; iar ocupațiunea lor de căpetenie era dumnezeirea, astrologia și medicina. Și cu toate că erau streini de poporul ales și de revelațiune, aceștia căutau stăruitor pe «Regele Iudeilor». Dar cum se întâmplă această taină? Când mântuitorul s'a născut, în ochii acestor Magi, a apărut semnul descoperitor: o stea, adică un semn pe bolta cerului. Apelând la meșteșugul lor, Magii l'au remarcat; însă în timp ce semenii lor nu se sinchiseau de acest fenomen nou, o întrebare se pune în mintea lor: De unde vine și ce înseamnă acest astru? Deci se pun probleme de știință chestiuni din meșteșugul lor, cari îi fac că sară peste marginea lucrurilor profesate de ei și se văd căzuți drept în fața lui Dumnezeu. Și numai atunci au priceput că steaua apărută este steaua «Regelul Iudeei».

Mult bine s'ar naște în această omenire, destul de înclăștată, dacă s'ar lăsa călăuzită de lumina pusă de Dumnezeu în toate operele Sale! Iar cine va apuca drumul pentru a se închina Dumnezeului nevăzut, va avea făclia credinței și, nestingherit, va ajunge chiar în fața lui Dumnezeu, ca și Magii; dar cine nu a spus la această credință, va sta ca și contemporanii Magilor în întunecul morții.

Și este prea adevărat. În înclăștarea neamurilor, toate elementele s'au împreunat ca să distrugă omul. Gurile de foc te sguđule prin trăsnetul și

(continuare în pag. 2-a)

Magii dela răsărit...

de T. Peștea-Siătineanu

Sărbătoarea Nașterii Lui Iisus Hristos ne face să ne gândim la atâtea întâmplări minunate ce s'au petrecut în lume.

Incepând cu minunea Nașterii divine, în păstorii din Vitteemul Iudeei, cari după Maria, Iosif și Ingeri au fost cei dintâi închinători ai lui Iisus.

Magii din Răsărit vin și ei să se închine noului Rege, cel mai strălucit care s'a născut vreodată.

Originea magilor trebuie căutată în orient, în Media și Persia, țări cu o civilizație importantă, de cece înaintea Nașterii Mântuitorului.

Magii formau casta preoțească cea mai de seamă, erau foarte respectați și iubiți de popor pentru știința lor bogată, pe care o aveau. Se ocupau cu astronomia, medicina, științele naturale ș. a.

Aveau o calitate dublă de savanți pe care o îndeplineau cu multă conștiințiozitate.

Și, Iisus fiind născut în Vitteemul Iudeei... Magii din Răsărit au venit la Ierusalim, întrebând:

— Unde este împăratul, de curând născut, al Iudeilor?

I-am văzut steaua în Răsărit și am venit să ne închinăm Lui!

Lumea veche credea în «Steaua dela Răsărit», steaua noului Rege, steaua care simboliza acel fenomen al naturii în care credeau cei vechi, că înseamnă nașterea unei mari personalități, a unui eveniment extraordinar ce urma să se întâmple.

Iudeea era punctul de plecare al acestui mare eveniment al vieții extraordinare... unde s'a născut «Mesia» cel prezis de proroci.

Drumul ce l'au străbătut Magii din Răsărit spre Vitteem, continuare în pag. 2-a

IN PORT

A incremenit o navă în port
De săptămâni... Tot chelu-i mort:
Nici un hamal, nici matoșii;
Nici călători, Piecat-au toți!

Doarme la țarm al mării val
Și-un câine doarmetrist la mal...
Doarme'n birou domnul cassier,
Pe-o punte, jos, doarme un năier,

Anemic, vântu-a ațipit,
Intregul port parc'a murit...
Și-un steag, urcat sus, pe-un
catarg

Privește, dezolat, în larg.

VIRGIL ȘOTRAPA

Cântecul privighetoarei

Cântă privighetoarea în codrul înverzit.
Se'nflora văzduhul de triluri cristaline.
Și florile cu lacrimi de aur și rubine
Ii ascultau sonata c'un zâmbet surit.

Stă cucul pe o creangă jinându-și răsufierea.
Intreaga păsărimă oia îndulogăia.
Și'n vârful unui paltin a prins ciocănitorea
Pe-o ramură cu ciocul măsura să o bată.

A răsărit atunci dintr'un tufiș măgarul.
«Acesta-i cântec?» spuse: «Ce note învechite!»
Apoi, luând pământul și florile'n copite,
A început să sbiere desvâlându-și darul.

A hohotit pădurea de răset păsăresc.
Privighetoarea mută rămase'n înălțime.
Și, rușinat, măgarul se'nțoarce prin desime.
Mâni înăbușite în pieptu-l ciocotesc.

Trecu un an; și-o veste prin crengi a prins să sboare:
«S'a stins privighetoarea cu glasul minunat!»
Se'nearcă de plăcere, răsuffă ușurzi;
Țărân'acum e trilu-i și singur e sub soare.

«Sărmana cântăreață!», vorbi el, să-l audă
Un trandafir în lacrimi și-un mac cu fața udă.
Văzând o rândunică, umil s'a dus să-i spuie:
«Ce-ar fi privighetoarei să-i ridicăm statuie?»

«Ce nobil e măgarul!», un crin s'a minunat.
«Prea te aprinzii!», îi spuse un plop cu sconța albă.
«E un gest frumos, mă mișcă!», a murmurat o nalbă;
Iar ulmul: «Ce naive! Se vede că'ți uitai!»

«Așa-i!», făcu bujorul mai roșu decât focul;
A răs de cântul moartei, pe vremuri, dobitocul!

Statuia se înalță și'n văzul tuturor
Renaște cântăreața în bronz scânteetor.

Se strânge păsărima să-i cânte împreună
Un imn de preamărire în codrul alb de lună.
Discurs înu măgarul cu fine urechiuși.
«Săvindu-se pe sine», vorbi și-un măgaruș.

S'acopere tot hazul în jurul lui stărnit,
Din arpi păsăretul aplauda grăbit.
!ș: răsete și jocuri se sparse sărbătoarea.
Târziu, a prins să cânte duios... privighetoarea.

Tresare urechiatul, o clipă fermecat;
Apoi, în gât, deodată, un nod l'a urcat.
O ciudă îl cuprinse și tot rupând din iarbă,
De vechea lui mână a început să fiarbă.

De unde răsărise o nouă cântăreață?
Abia se înălțase în ochii tuturor!
Zâmbeau pe o creangă mlerle și faima lui măreață
Simțea cum se destramă în cântecul sonoi.

Se chinula, sărmanul, lupta din răspuiere
O pată să-i găsească, spre a putea s'o scadă.
Reînvia pădurea vrăjita serenadă...
Ca să-l îngroape glasul, a început să sbiere:

«Cum îndrăznește, oare, să vină venetica
Pe unde altădată cânta privighetoarea?
Dar trilurile sale mai nou n'aduc nimica!
Le-am auzit odată; nu-mi place imitarea!»

A zis; dar pasărea măeastră
Cânta eterne frumuseți.

Astfel se'ntâmplă'o lumea noastră
Cu unii critici și poeți.

GRIGORE SĂLCEANU

Nașterea Domnului

Păstorii'n câmp lâng'o fântână,
Văzând că vremea i pe 'nserat,
Pornesc și haulind își mână,
Sătule turmele spre sat.

Mergând voloși încep să și spună
Din cele ce li s'a întâmplat,
Deși mai au o cale bună
Si'n mers pe drum li s'a noptat.

— „Am să vă spun, de nu-i poveste,
Începe unu 'ngândurat.
„S'a răpândit, de știți, o veste
„C'o să se nasc'un împărat

„Cum altul n'a mai fost pe lume,
Atât de mare și slăvit
Și va purta acelaș, nume,
Cu Mesia de mult vestit.

Vă 'ntreb pe voi cumva să fie,
Vr'un zvon, sau chiar adevărat;
Se poate altul să mai vie;
Când doar avem un împărat?»

— „O fi, mai știți?!” răspunse altul,
„Că lumea geme de păcat,
S'o naște poate Prea Înaltul,
Al lumii mare împărat»

— „Dar ia tăceți! Avea-i oare?»
Intrebă întâiul „Auziți?
Un imn ceresc, sau mi se pare?...
Ș'ascultă toți, nedumeriți,

Apoi ei văd, dar cum ar crede
Că poate fi adevărat?!
Din cer spre ei, venind se vede,
Un chip de raze luminat.

În fața lor, el se oprește,
Vestind pe pruncul nou născut,
Apoi din nou, li văd cum zboară,
De mulți alți îngeri păfrecut.

Și imnul iar din nou începe,
Să L laude pe cel slăvit
Ș'acum abia ei pot pricepe,
Minunea ce li s'a ivit.

Pornesc; dar iată'o depărtare
Pe staul văd c'a apărut,
O stea atât de lucitoare,
Cum încă nu s'a mai văzut!

Ajunși apoi, își spun în șoapte:
„De-a fi cum îngerul ne-a spus!»
Și cum intrară, văd de o parte
Culcat în iesle — pe Iisus;

Căci el era, vedeau prea bine,
Un prunc frumos, de nedescris
Venit din sferele divine,
De însu-și Domnul sfânt trimis.

Alături sta și o fecioară
Lâng'un bătrân cu chip smerit;
Deci îngerul de odinioară,
Ce le-a vestit, s'a-adeverit.

Ingenunchind ei se închină,
Slăvind pe pruncul nou născut,
Apoi încep, la rând să spună
Minunea care au văzut.

Cei doi ascultă cu mirare,
Iar pruncul le zâmbeste blând
Și iarăși imnul de mărire
Din slăvi s'aude coborînd.

MIHAIL BONJUG

„Dobrogea Jună”

urează
cititorilor săi Săr-
bători fericite.

Magii dela Răsărit...

(urmăre din pag. 1-a)

este drumul minunat al vieții
fericite al acelei credințe pu-
tornice, ce a străbătut sufletul
lor plin de entuziasm, dorul
ferbinte de a ajunge să se în-
chine Noului născut, «Regelui-
Dumnezeesc».

Și steaua strălucea mai tare,
ea a fost steaua binefăcătoare
care strălucea noaptea... și ei
o urmau cu multă putere de
voință.

Și ne spune sfântul evan-
ghelist Matei:

«Magii au intrat în casă, au
văzut Pruncul cu Maria, mama
Lui, s'au aruncat cu fața la
pământ și i s'au închinat; apoi
și-au deschis visteriile și i au
dăruit: aur, smirnă și tămâie».

Câtă mulțumire sufletescă,
ce bucurie vor fi simțit Magii,
putându-L vedea pe Iisus?

Ei au văzut atunci pe Fiul
lui Dumnezeu — și darurile
lor, nu erau altceva, decât con-
firmarea vechiului obicei o-
riental de a se prezenta cu
ceva în fața marilor perso-
nalități.

Darul lor simbolic și adânc
semnificativ ne desvăluie bu-
curia înțelepților din Orient.

Drumul lor lung și greu n'a
fost în zadar.

Steaua dela Răsărit în fie-
care an ni se arată și nouă
creștinilor — ea strălucește
ca și'n noaptea Nașterii Dom-
nului — ea ne tâlmăcește și
azi drumul Vitelemului, ce
trebuie să-l urmăm, la fel ca și
Magii dela Răsărit... cari ne
îmbie să ne conducă și pe noi
pe acest drum al nașterii Fiului
lui Dumnezeu — a Acelaia
care a venit pe lume într'o
mare simplitate și cu multă
umilință pentru a ne mântui de
păcate.

„Magii dela Răsărit să ne
fie îndemnul biruinței noastre
creștine...
T. Petrilla-Slătineanu

Fă-te că nu ai urechi
Au zidurie destule

De Crăciun...

continuare din pag. 1-a

noartea lor: iar glasul înger-
rilor: «Mărire între cei de sus
și pe pământ pace și între
oamenii bunăvoire», nu și mai
are tărâie în fața suferințelor
și a mizeriei, cari îndurerează,
slăbesc și populează sânul pământului.

Atunci cine poate fi vinovat
de cruzimile războiului, de su-
ferința și mizeria semănată?
Evident este omul, pentru că
el este cel ce a deschis în lu-
me, suferinței porțile, pe cari
Dumnezeu le închisese. Așa
dar păcătul omului, a dat pri-
lei suferinței să și întindă stă-
pânirea; iar Dumnezeu, vrăj-
maș al suferinței omenești, din
înălțimea Cerului, din mărini-
mia sa, a intervenit și inter-
vine ca suferința să fie fecun-
dată și transformată.

Fără îndoială, suferința este
o pedeapsă a neascultării; însă
în acelaș timp va deveni în-
strumentul vieții și principiul

fericirii. Cum se va săvârși a-
ceastă minune? Fiește prin
mântuitorul nostru Hristos.
Prin trudă și suferință Magii
s'au bucurat să vadă fața lui
Dumnezeu. Mai mult: Mântui-
torul dela iesle și până'n dru-
mul Calvarului, unde suferin-
țele au atins paroxismul lor,
n'a lepădat haina suferinței. A
suferit pentru noi, ca Dumne-
zeu să ne ierte și ca să intre
în gloria Sa veșnică. Și atunci
mai poate fi vre-o pretențiune
formulată de om în fața lui
Dumnezeu? Dreaptă-i mostra-
rea Sf. ap. Pavel: „Școală-te
cela ce dormi și ridică-te din
morți, căci te va lumina Hris-
tos». Deci «Hristos se naște—
slăviți-L, Hristos din Ceruri—
întâmpinați-L. Magii, cei din-
tâi, au dat exemplul, iar noi
să i urmăm, ca să vedem odată
pacea pe pământ și bună în-
voire între noi, oamenii».

Pr. CONST. POPESCU

Chiria părului

Din carnetul unui Jude Instructor

Cei din închisori nu trăesc
numai socotind zilele, ce-i des-
part de libertate. Unii oin ei
se dădau ia petreceri, alții pun
la cale alte lovituri, alții între-
prinzătorii din fire — găsec
chiar în cercul de-acolo, oare-
cum restrâns, câmp larg pen-
tru a-și arăta dibăcia, exploa-
tând slăbiciunile altora pedep-
șiți ca și ei, — rar cari să se
dedea la penitență...

În închisoarea, ce eram obli-
gat a vizita cel puțin odată pe
lună din orașul X, se găsea
un condamnat, cu ultima po-
reclă Rotilă, foarte ingenios;
găsise mijlocul să săvârșească
infracțiuni chiar sub seninela
în drumul dintre închisoare și
tribunal, cu ocazia unui proces
de contopire de pedepse.

În acei timp vizitând închi-
soarea și vorbind, precum obi-
cuiuam, cu fiecare deșinut, în-
trebând dacă are ceva de re-
clamat contra regimului, — un
fost parlagiu, căruia toți li zi-
ceau Ionică, condamnat pentru
un delict săvârșit cu cuțitul,
îmi spune, că el ar avea ceva
de reclamat, dar că nu poate
înfățișa pricina în curtea în-
chisorii.

Chemat și ascultat în cance-
larie, povesti:

— Când eram liber plăcerea
mea era să trec în fiecare zi,
după închiderea măcelăriei, pe
la frizerul Abunea din Piață,
care-mi văluia părul cu fierul.

Părul era mândria mea. Ori-
care fată din mahala, chiar
vr'una care nu mă simpatiza,
privea cu interes figura mea.

Dar când mi s'a întâmplat
nenorocirea cu Bică, pe care
l-am tăiat puțin, cei dela po-
liție m'au tuns. Am stat tuns
până la executare. Am intrat
în închisoare de vr'o trel luni.
Acum iar port părul frizat,
aduc pe Abunea aici pentru
asta. Dar el, cum m'am înțeles,
nu mă costă decât osută de
lei pe lună, — chiria părului e
mare... Socotiți și dumneavoa-
stră: două mii de lei pe lună...

— Cum chiria părului, ce
chirie e asta? Părul din cap
nu-i al tău? Întreb eu redum-
erit.

— Eu nu zic că nu-i al meu,
dar dumneavoastră puteți da
ordin, ca să mi se mai reducă
din chirie, — nu zic că nu plă-
tesc, dar două mii de lei pe
lună mă spetești. Când mă
gândesc că mai am cincispre-
zece luni...

— Ionică, băete, cui plătești
banii de chirie?

— Șefului săi.

— Care șef?

— Eu aici la închisoare am
patul și dorm într'o sală cu
alți douăzeci, avem zece pa-
turi pe o parte și zece pe alta.
Cele două paturi dela usă,
unul e al șefului și altul al
subșefului. Șeful și subșeful
sunt mai marii noștri. Dacă ei
nu te privesc bine, nu poți
dormi, eă fuge pătura de pe
tine, nu găsești ia nevoie o țî-
gară ori un chibrit, ba chiar
măncarea e porție mai mică,
corvada e mai grea, — toate mî-
zeriile se jîn de tine.

Și cum spuneam, am chemat
pe Abunea, m'a dichisit, iar
când m'a văzut șeful m'a zis:

— Să-ți fie de bine, cavale-
rule! Dar reglementul oprește
păr mare și mai cu seamă păr
frizat aici fără chirie, iar în
eala mea eu răspund...

— O! plăti, dacă așa e reg-
lementul!

— Dar ai tu atâtea parale?
Pentru păr mare o mie de lei,
iar pentru păr mare frizat încă
o mie!

Am rămas pe gânduri. Plă-
tisem înainte lui Abunea pen-
tru o lună, îmi zise: în lumea
cealaltă e vorba «unde-a meri-
mia, meargă și suta», aici o l
din contra... Și i răspunsei, ca
să nu mă creadă șeful cine
știe ce calic:

— O! da și două mii de lei,
gustul e gust...

— Două mii de lei la ince-
putul fiecărei luni, cavalerule!
Să te văd...

Și i-am dat.

Într'o zi am spus subșefului.

Subșeful zice:
— Ei, ești om cu noroc, și-a
luat puțin; de te tocmeal cu
mine nu-ți lăsam din cinci mii
o para chioară.

De-atunci în fiecare lună
câte două mii de lei. Gândi-
ți-vă și dumneavoastră, e prea
mult. Să-mi lase măcar jumătate!

— Mă Ionică, șeful tău de
sală e Rotilă!

— De unde știți, domnule
judeinstructor?

Nu l-am mai spus lui Ionică,
ce-mi trecuse prin gând, că
Rotilă era cunoscut ca cel mai
dibaci vânzător de... naivi. Am
cercetat cazul și i-am dat în
judecată pe Rotilă pentru în-
șelăciunea ce eșia din contrac-
tul înnețat și impus de el —
chiria părului!

Venind înaintea tribunalului
la judecată cauza lui Rotilă,
avocatul Argulea, care pleda
pentru el, după ce a făcut elo-
giul ingeniozității în legăturile
dintre oameni în general, ajun-
gând la caz, l-a descris în co-
lorile cele mai trandafirii, pre-
zentându-l cu mult haz ca pe
un reanghi, ce obicnuesc a-ș
juca unui altora, oamenii neo-
cupați, spre a se sustrage ba-
nalității vieții, iar în perorați:

— Acuzarea, domnilor, e
silită să deducă existența un-
truc pervers și original în sa-
cina lui Rotilă, pentru a cri-
in profitul său o obligație fără
cauză! O, domnilor, nimic no-
sub soare! Rotilă al nostru nu
a fost primul, cere să pue
contribuție slăbiciunea arbori-
torilor de coame bogate și fre-
zate... A fost odată un rege
foarte vestit, care a pus la im-
pozit mare de a purta părul
lung. Regele Mausol al Lyciei,
care a domnit acum vreo 2300
de ani!

Și ce credeți că a făcut cu
banii din impozit? A pus pe
cei mai meșteri arhitecți și
sculptori ai timpului: Scopas,
Briazis, Timoteu, Leoharis și
Pythis să-i ridice un mormânt,
una din minunile lumii... Și
așa a fost că de-atunci orică-
rui mormânt mai răsărit i s'a
zis «mausoleu» și «Mausoleul
din Halicarnas» a fost una din
minunile de artă ale lumii vechi!

Dar Rotilă? El nu tindea să
se lupte cu eternitatea, ci doar
să și indulcească viața sa și
celor din aceeași sală cu
din mormântul ce pentru u
om viu, e închisoarea...

Știu că Ionică, după ce
ascultat pledoaria lui Argulea
a declarat că nu mai are pre-
tenții civile, — nu știu însă ce
decis tribunalul, căci a amâna
pronunțarea sentinței.

D. STOICESCU

Dece lipsește pâinea neagră

Ne-am făcut și noi, la timp, ecou lipsei de pâine neagră ce dăinuie în municipiul nostru, fără însă a formula și învinuiri, până ce nu cercetăm temeiurile acestei lipse. Astăzi fiind în posesiunea tuturor datelor chestionii, venim cu foarte întinsele necesare, întâi pentru a edifica pe concetățenii noștri și apoi spre a spulbera unele acuzațiuni aduse în pripă, din neștiință, sau chiar sub împoldul unor brutarii de rea credință.

Cu privire la normele de fabricațiune și distribuire a făinei, trebuie să se știe că Banca Federală „Constanța”, care are, din partea Prefecturii și Primăriei locale, mandatul de distribuție a articolelor raționalizate, — întrucât moara „Dobrogeană”, ce o deține în arenda dela C. N. R., și care are o capacitate de măcinș de 3—3,5 vagoane zilnic, măcina 15 zile pe lună pentru trebuințele armatei, a trimis să macine grâu și la moara „Gloria”, a cărei capacitate zilnică de măcinș e numai de 8.000 kgr. făină neagră, în timp ce cererea este de minimum 15.000 kgr. De altfel, la morile din localitate, chiar dacă ar lucra toate, zi și noapte, nu s'ar putea macina într-o lună decât 200 vagoane, pe când trebuințele luare ale municipiului sunt de minimum 280 vagoane. Dintru început dar, apar limpezii cauzele lipsei de făină neagră și în consecință, de pâine.

Pentruca să nu se producă nedreptăți, adică pentruca să nu se dea unui brutar mai multa făină în detrimentul altuia — fiindcă sunt și dintre aceia cari caută să abuzeze — s'a întocmit o singura dată de către director al Federației un tablou, reglementându-se cantitatea de făină ce urma să ia fiecare brutar în raport cu făina produsă și aflătoare în depozit, zilnic.

Cât privește alimenția că, brutarii ar fi mai bucurăși să fabrică pâine albă în locul celei negre, ea nu poate sta în picioare, întrucât căș-

tigul e mult și mare la pâinea neagră, deoarece aceasta dă o producție de 135 până la 140 kgr. de pâine la suta de kgr. de făină, pe când făina s'iba numai 125 kgr. pâine.

Tot așa de puțin întemțată apare și învinuirea că brutarii ar fi obligați a primi făina albă într-o proporție ce întrece extracția legală. Această extracție este de 30 la suta albă și 50 la suta neagră, dintr'un grâu de 75 kgr. greutate hectolitrică — ceea ce ar reveni să se dea brutăriiilor la 3 saci de făină neagră 2 saci de făină albă. Or, examinându-se factorii respective și biletul de circulație al agentului de control, se va putea constata că, la brutarii dela periferiei li s'a distribuit numai făină neagră, iar celor din centru la 3 saci de făină neagră, 1 sac de făină albă.

Astfel, într'un interval de două luni, a rămas la moara „Dobrogeană”, exploatarea de „Federația” un plus de 35 v.g. făină albă; la moara „Damadian” un plus de 23 vagoane iar la „Gloria” un plus de 13 vagoane.

Acuzațiunea, că s'ar extrage o mai mare cantitate de făină albă decât cea reglementară, este și mai puțin verosimilă, întrucât la moara există un permanent organ de control din partea Ministerului de finanțe, funcționează un cântar automat sigilat de Administrația financiară, operațiunea de extracție este supusă unor verificări săptămânale de către controlorii de fabrici, se trimite regulat probe la analize, în plus calitatea făinei negre se fabrică după o probă standard, constatată de organele primăriei Constanța și ale Oficiului de aprovizionare, care o compară cu proba trimisă de Ministerul de Aprovizionare.

În privința calității pâinii negre, ne-am putea chiar mândri față de alte județe. — și aceasta mulțumită calității excepționale a grâului din județul nostru.

În ceea ce privește rămăcinarea țărățelor, e o insi-

nuare ce numai un profan sau un om de rea credință ar putea-o nascoci, întâi, pentruca țărățele nu se pot rămăcina la morile comerciale automate, ci numai la cele țărănești cu piatră și apoi, un morar cu intenții necurate ce nevoie ar avea să rămăcine țărățele, când el le poate introduce la primul măcinș?!

S'a scris însă și de o obligațiune ce s'ar fi impus brutarilor de a lua saci, cari nici n'ar fi fost facturați. Că s'au dat saci brutarilor, cari erau obligați să vină cu saci proprii spre a-și lua făina, este adevărat. Dar cu aceasta, li s'a făcut un serviciu, dându-li-se saci în cost, cu 70 lei bucata. Aceștia fiind de hârtie, firește, ei nu puteau fi reprimiți. Toți acești saci au fost însă facturați, în facturi aparte, întrucât acest articol nu este scutit, ca făina, de taxa de 5 la suta.

Pentru dovedirea tuturor afirmațiilor de mai sus ni s'au pus la dispoziție scriptele respective și ele stau oricui și oricând la îndemână.

Am socotit cu atât mai necesară din partea noastră această cercetare, cu cât în învinuirile se s'au adus — în afară de persoanele de regula amestecate în asemenea campanii — a fost țărăta și Banca „Federală” din Constanța.

Instituția aceasta, cu atâtea depozite în localitate, atât de folositoare pieții și vieții noastre obștești; cu atâtea însărcinări publice, cum e, între altele, mandatul colectării cerealelor (având colectate până acum aproape 1500 vagoane), — o instituție conștientă de rolul și dovedită competentă în îndeplinirea lui, — având ca președinte al consiliului de administrație pe d-l. V. Lepădatu, care nu are nevoie a mai fi prezintat, iar ca director pe d-l. D. M. Toma, un cooperator de o reputeție notorie, constituie prin ea o garanție, iar prestigiul ei trebuie să rămână mai presus și în afară de orice bănuțală. REP.

Cum se va face circulația pe C. F. R. în timpul Sărbătorilor de Crăciun

Dirjecția Generală C. F. R., față de vremurile excepționale prin care trecem și față de eforturile ce trebuie să facă pentru a asigura transporturile de aprovizionare nu poate pune în circulație cu prilejul sărbătorilor trenuri de călători în plus peste programul actual. Totuși în intervalul de timp dela 18 Decembrie a. c. până la 10 Ianuarie 1944, se vor lua o serie de măsuri importante care să satisfacă cerințele de transport ale călătorilor.

Toate trenurile de călători în acest timp se vor întări după necesitate de către stațiile de îndrumare și cele din parcurs cu vagoane clasă până la maximum osilor de remorcare admise.

Stația București—Grivița va spori permanent de Sămbătă 18 Decembrie și până Luni 10 Ianuarie 1944 toate garniturile trenurilor de călători.

Transportul militar se va face cu trenurile de permisionari români și în vagoanele rezervate lor la trenurile de călători în circulație.

Șezătoarea de Crăciun a elevilor liceului „Mircea cel Bătrân”

Sămbătă 18 crt., la ora 16,30, a avut loc o frumoasă „Șezătoare de Crăciun” dată de elevii liceului „Mircea cel Bătrân”, sub patronajul d-lui col. N. Oprescu, primarul municipiului.

Serbarea a avut loc în sala de festivități a liceului. D. prof. Grigore Sălceanu, a rostit o bine simțită cuvântare de deschidere. Elevii Vasiliu Emanuel din cl. IV-a și Nicolae Frangopol din cl. VI-a au executat un recital de pian-vioară.

Apoi s'a jucat schița dramatică „Noapte de Crăciun pe front” de d. prof. Gr. Sălceanu, interpretată de elevii Morolanu Vasile și Chioara Eugen din cl. VII-a și piesa în versuri „Vicleiemul” de Victor Ion Popa, jucată de elevii liceului.

Această șezătoare a fost dată pentru public, iar azi la ora 16,30, se va repeta pentru elevii școlilor secundare din localitate.

PARASCHIV N. GHEORGHE str. Ovidiu No. 20, a pierdut autorizația de intrare în port și o declară nul.

MARIAN TUDOR str. Limanului No. 1, a pierdut Situația militară ca reformat, cont. 1931, îl declară nul.

Pentru a se avea la dispoziție vagoanele necesare, organele în drept au fost îndrățuite să pregătească parcursul necesar.

Trenurile rapide de călători nu vor circula timp de trei zile adică în intervalul dela 24 Decembrie până Luni 27 Decembrie.

„Muncă și Lumină”

la Constanța

Inaugurarea scenei dela Căminul Muncitorilor din port

Duminică 19 crt., a avut loc inaugurarea scenei secției „Muncă și Lumină” a Muncitorilor din port, făcută din inițiativa d-lui comandor Niculescu, și a conducătorilor secției. Inaugurarea s'a făcut prin prezentarea piesei „Un om cu reputeție” prelucrare de Tudor Mușatescu.

Piesa a fost jucată cu concursul membrilor Subcentrului teatral „Muncă și Lumină” din Constanța.

Manifestația a avut un deplin succes, luând parte peste 300 de persoane, majoritatea muncitorii din port, cari au rămas foarte mulțumiți de programul prezentat, așteptând și următoarele manifestații.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați că, în ziua de Joi 30 Decembrie 1943, orele 10 dim., se va ține licitație publică la Consulatul Turc din Constanța, strada Carol No. 155 pentru vânzarea mobilierului de mai jos:

2 birouri de brad, 1 cuier de brad, 2 dulapuri de brad și 3 mese de brad, toate uzate.

— Se aduce la cunoștința publicului, că ultimul termen pentru retragerea din circulație a biletelor de 1 leu, 2 lei, 5 lei, 20 lei și 100 lei (emise de Banca Națională pentru și în locul Ministerului Finanțelor), expiră la 31 Decembrie 1943, toate aceste bilete își pierd puterea circulatorie; ele vor fi însă primite în toi cursul lunii Ianuarie 1944, la casierile publice în contul impozitelor datorate Statului.

PAGINA

Administrației Județene și Comunale

Cronica Fiscală

Igiena la sate

În timpul friguros al iernii bănuie cele mai multe boli la sate. Pentru combaterea lor nu sunt îndeajuns vizitele medicale, spitalele și farmaciile, unde bolnavii își găsesc ieaurile vindecătoare, ci -rebutesc luate măsuri din vreme pentru evitarea bolilor, care să nu se producă. Măsurile acestea sunt: curățenia corpului și a locuințelor, precum și prepararea cu pricepere a mâncărilor.

Cu deosebire este necesară o îngrijire exemplară, după toate regulile păstrării sănătății, la creșterea copiilor mici.

Când e frig și zapadă, copiilor le trebuie îmbrăcăminte caldă și uscată; apoi au nevoie de o hrană bună, pentru a crește și pentru a-și dezvolta puterile. La sate este obiceiul de a nu se aerisi bine locuințele. De multe ori se mătură prin

casă, fără a se deschide ferestrele, spre a nu se face frig. Ori, în felul acesta, deschizându-se numai ușile pentru câteva minute, aerul greu din casă nu se primește și conține o mulțime de microbi ai bolilor, mai ales, dacă a fost cineva bolnav de o boală, care se ia, cum sunt gălcile, pojarul, scarlatina și altele.

Trebuie avut apoi grijă de o hrană bună și proaspătă cu deosebire pentru copii. Alimentele cele mai gustoase sunt: laptele, brânza, ouăle, untul, legumele și fructele conservate. La sate acestea nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie. Se va avea grijă, ca vasele, în care se gătesc și se păstrează mâncările, să fie curate spălate și așezate la loc uscat și ferit de praf și alte necurățenii.

Ajutoare pentru invalizi și orfani în jud. C-ța

D. colonel Al. Ignatescu, prefectul județului și președintele consiliului județean de patronaj, a aprobat din fondurile comitetului de patronaj ajutoare în valoare de 102.000 lei pentru familiile I. O. V. R. și 213.000 lei pentru familiile sarace și cu copii muși. S'a hotărât de asemenea, ca din fondurile comitetului de patronaj al comunei Chirnogeni să se construiască o casă de locuit pentru invalidul Ion Mircea.

**Fă-te că nu ai urechi
Au zidurile destule**

Vizarea bonierelor și facturierelor pe 1944

Având în vedere modificările aduse art. 16 par. 3 din Legea impozitului Excepțional 5 la suta, precum și dispozițiile art. 137 din Codul de Procedură Fiscală, Domnii Industriași și Comercianți sunt obligați a întruibui boniere, carnetele de note de livrare și facturiere, începând cu No. 1 de la 1 Januaria al fiecărui an și conținând neîntrerupt până la 31 Decembrie, obținând în prealabil viza Administrației Financiare sau Circ. de Constatare.

Neîndeplinirea acestor obligațiuni formale, atrage după sine aplicarea sancțiunilor de la 2000 la 100.000 lei.

Pentru a evita aglomerația în ultimele zile ale lunii Decembrie a. c., s'au luat măsuri în consecință și rugăm pe toți comercianții și industriașii de a se prezenta la viza cu bonierele și facturierile confecționate pentru anul 1944, precum și cu cele vechi întrebunțate sau rămase pentru a fi anulate.

— Primarii și ajutorii de primari ai comunelor rurale, împreună cu familiile lor, beneficiază de reducerea de 50 la sută pe C. F. R., cu obligațiunea ca imediat după încetarea funcțiunii, să restituie carnetele prefecturilor respective.

Sperețea taxelor poștale în folosul operelor de asistență socială

În conformitate cu Decretul-Lege No. 345 / 1943, pe ziua de 1 Decembrie 1943 s'a adăugat la taxele poștale în vigoare, un spor de 30 la suta, în folosul operelor de asistență socială ale Consiliului de Patronaj.

Majorarea de 30 la suta reprezintă o contribuție la acest fond, atât de necesar în împrejurările de azi și care înlesnește realizările bine cunoscute ale Consiliului de Patronaj.

Noile taxe se vor percepe numai de la 1 Decembrie 1943 și până la 31 Ianuarie 1944 inclusiv.

Pentru francarea corespondențelor pe acest interval de timp, se vor întrebui timbrele poștale actuale în uz.

Noile taxe pentru cele mai importante trimiteri poștale, începând de la 1 Dec. 1943 și până la 31 Ianuarie 1944 inclusiv, vor fi următoarele:

O scrisoare simplă locală lei 15, o scrisoare simplă în alte localități lei 21, o carte poștală simp'lă lei 13, o carte poștală ilustrată lei 15, o carte de vizită lei 6, taxa de recomandare lei 26, taxa de expres loco lei 39, taxa

de expres pentru alte localități lei 52.

Correspondența poștală externă rămâne cu taxele obișnuite nemajorate.

În serviciul intern rămân cu tariful nemajorat numai: ziarele, revistele și publicațiile periodice, imprimărite în relief pentru uzul orbilor și cărțile poștale militare.

Publicul este rugat să francheze în cursul acestor 2 luni, corespondențele depuse cu noile taxe, pentru a nu risca să fie oprite de la expediere și clasate la rebut.

È MAI FOLOSITOR ȘI MAI CURTÈ
MÈȘI ASTUZI URECHILE LA VORBÈ
VICLENÈ.

Cărații pereții și tavanele podurilor: astfel implicăți propăgarea incendiilor.

Nici o grije!...

Moș Crăciun nu uită pe nimeni

Are Milioane

pentru fiecare, ce cumpără un loz la Loteria 31-a ce începe acum.

**Totalul câștigurilor
a fost mărit la
444.740.000
adică cu aproape
100.000.000**

Loteria de Stat

Tragerea Clasei I-a
la 30 și 31 Decemb

B FRUNTE : Ogoare și Luceferi

Tip „Mitropolitul Silvescu”, Cernăuți **VERSURI**

Poezia este curierul conștiențelor sufletesti — pentru că ea face legătura directă între suflet și extazul provocat de impresiunile primite din afară. Frumosul, întotdeauna a constituit izvorul adevărat al poeziei pure. Ea se adresează sensibilității omenești și de aceea lectorul caută poezia limpede și gândită. Nu i plac artificii din cuvinte care niciodată nu pot mișca apele sufletului.

Cititorului nu-i place și nu se obosește să ghicească cam ce a voit să spună poetul în versurile năzărăvane-moderniste, care nu fac altceva decât să-l îndepărteze, obligându-l să simțim din preocupările lui intelectuale o astfel de lectură care nu produce decât desgust.

Deaceia revistele noastre rămân cu filele netăiate tocmai acolo unde se tipărește înșirarea vocabularului frământat al cineștie cărui auzit. Iată, unul din motivele pentru care romanul se citește atât de mult în raport cu poezia, fie el căi de slab scris.

Di. B. Frunte, a apărut în poezie, cu un volum de versuri intitulat „Ogoare și Luceferi”. O broșură curată și albă ca o floare imaculată de primăvară, cu tot atâtea flori de gândire presărate în fiecare vers.

Câtă valoare ar fi avut această carte dacă ar fi apărut într-o epocă în care nu s'ar fi abătut lăcustele negre ale rumbiștilor noștri literați.

Di. B. Frunte a primit botezul poeziei așa cum fără să vrea se destăinuiește în cartea sa. În piatra cioplită neted de dalta măestră a poetului, versurile se încrustează cu litere de aur și fil. Arta creată de poezia lui B. Frunte este intrădevar nouă.

Noutatea însă se desprinde din amfora plină a talentului său, din care se revarsă melodii simple dar profunde ca o muzică a naturii, a câmpurilor și cerurilor cu ciocărlii. Poetul le aruncă departe dar armonice, cu gestul care amintește întotdeauna pe acel al semănătorului.

„Si cer albastru,
Doamne, să anin
In plopi'nalți,
haiduci cu fruntea'n zare
Drept măștișoare,
salbe de cocoare
S'arunc departe'n
creștet de senin
•Litane• pag. 7

Adevărații poeți, pun în expresii — pe lângă meșteșugul cuvintelor—fantezia inspirației alese isvorată din împletirea divinului, cu acordurile muzicale spontane imprimată pe diagrafa sentimentelor:

„Curgă fluviul anilor șuvoi
Aiți luceferi satul își aprinde..
Brumele mă ard
ca pe-un zăvol
Cerul nici-o floare
nu-mi întinde!

Numai luna sue-aceeș scară
Peste umbra codrilor din noi
Când în suflet
toamne se strecoară
Să ne desfrunzească'n
vânt și ploii!
„Curgă fluviul anilor” pag. 26

O muzicalitate aparte cu accente religioase ne dă două impresii una de ingenuitate ploasă în fața unor aitare ale câmpului și alta de înălțare pe aripile tămălele ale văzduhului. Poetul ne poartă măstruți și ca nimeni altul, în literatura noastră pe meleaguri virgine și aparte ca o revelație care emoționează.

„Ingenuclat
pe-a inimii otavă,
Primesc săgeți
din arc de curcubeu
Și îmi coboară'n
suflet Dumnezeu
Pe trepte de azur
întinse'n slavă...
•Psalm• pag. 9

„Biserica-i deschisă,
Sărbătoare.
Ard candelabre albe,
toți castanii,
Zelitul—preot—
poartă ca'n toți anii,
Tămăla lilieciilor în floare
•Slujbă• pag. 11

Se pare că Octavian Goga este poetul care fixează în poezia d-lui B. Frunte, un punct luminos de reper. Caracterul bine definit al preocupărilor sale către lumea satelor este însă departe de a fi o influență proprie zisă, pentru că elementul poetic este mai aproape de coardele vibrante ale sufletului. În multe strofe ni se vedea de poet pasteluri minunate asemenea tablourilor marelui nostru Grigorescu:

„Iar toamna
pe când amefesc cocorii
De mustul
care fierbe'n căzi de brad,
Aș vrea
pe dealul Velnitei să cad,
De m'ar putea,
cu ei, aduce norii...

Și'n inima cu sborul
vre-unui graur
Să văd cum trec
cârufe cu porumb,
Ce gem sub
greutatea lor de plumb
Când duc acasă-al
trudei noastre aur...
Și mai departe în acelaș vers:

Dar, satul meu,
mai scump ca toate-a firii.
Azi ne desparte-al
depărtării zid;
Comoara ta în suflet
o închid
Și gust doar din
câșul amintirii!...
•Sat natal• pag. 13

„Azi, sunt un car
ce-și duce fân'u'n spate
Pe drumul vieții,
drum uitat de țară..
Și'n lanul meu
cu visuri secerate
Acelaș stâmpen
anii îmi măsoară
•Lizezile cu stele• pag. 32

Poezia sa excelează, din acest punct de vedere în cele două «scrisori» din care redăm câteva strofe:

„Dacă ai fi avut
și tu măcar odată
Indestularea holdelor ce ar
M'aș număra și eu
printru plugari,
Că nu m'ai fi trimis
de-acasă, tată.

Serbarea Pomului de Crăciun la S.C.E.C.

D-l Paul Vernier, directorul general al Soc. de Electricitate S.C.E.C. din localitate, cu ocazia Sf. Sărbători ale Crăciunului, a dat dispoziție, ca în locul sediului „Muncă și Lumină” din str. Tudor Vladimirescu 16, să se serbeze pomul de Crăciun.

Cu această ocazie s'a impodobit un frumos pom mare, cu diferite daruri, bomboane, biscuiți, mere, ciocolată și diferite jucării, care, după serbare se vor distribui la copiii părinților nevoiași din uzină și rețeaua societății.

Pentru ca această serbare să fie cât mai reușită, D-sa a obligat cu organizarea pe D-l profesor D. Moga.

S'au format coruri sub îngrijirea D-sale din copiii personalului dela uzină, diferite jocuri și cântece de crăciun.

D-l Director P. Vernier, de acord cu consiliul de ad-ție și de data aceasta a avut grija să dea dispoziție ca să se împartă cu prilejul Sf. Sărbători ai D-lor funcționari cât și muncitorilor fără selecție alimente ca: zahăr, carne, marmeladă, săpun etc, față de greutățile familiare ce le are fiecare în parte.

D-l G. Oheorghiu, un bun gospodar și energic șef al aprovizionării al societății, a primit dispoziția ca pe ziua de 22 Decembrie să împartă darurile.

Cu acest prilej s'a dat ordin ca pe lângă darurile de alimente să li se bonifice și jumătate din salariu pentru fiecare funcționar și muncitor fără excepție, în vederea sărbătorilor.

Serbarea va avea loc în fața asistenței maselor muncitorești dela rețea și uzină.

In bunătatea ta deodinioară
Nu bănuiai că
poate-mi face rău;
Dar să știi, tată:
numai plușul tău
E singurul sfințit
în astă țară?
•Scrisoare tatii• pag. 6

„Trăiește pe iarbă
să citeș belșugul
Pe care l'a citit
o viață'ntr-o țară, tata

Și poate alta
și ar fi fost răsplata
Decât aceste rânduri
cari-și vin
Dela feciorul tău îndepărtat,
Ce plânge n gândul tulburat,
Trecutul îngropat
acolo'n sat!...

Di. B. Frunte este un ales al muzelor; el intră în literatura noastră cu pașii siguri ai poetului predestinat.

AL. POP. SCĂRIȘOREANU

Un mare poet dobrogean: Dorin Moisescu-Villea

Cu fiul preotului din Carvan, s'a stins — nu prea de mult — un talentat poet dobrogean, din „generația care începe să urce treptele nemuririi, sub ochii noștri atenți și admiratori.

A pășit Dorin Moisescu-Villea dincoala de moarte, tocmai când începuse să fie înțeles și recunoscut...

Liismul potolit al versurilor pe care le-a lăsat și care, în parte n'au îmbrăcat slova tiparului, ca și caracterul clasic al poeziei lui; îl situază, într'adevăr, în rândurile marilor creatori.

Iată: „Nevroză”... Cuvântul pare, poate mai potrivit decât chiar l'a gândit

autorul însuși — căci strofele îmbracă un adevărat roman dramatic, în care se oglindesc: peripecțiile vieții sufletești a lui Dorin... Fiecare vers, par'că, este expresia variată a aceleiaș stări de suflet... O adevărată spovedanie...

Dacă Dorin Moisescu-Villea n'ar fi concedat ori abandonat unele versuri libere, poezia aceasta — a cărei muzică interioară și solemnitate în tristețea ei resemnată sunt exprimate în unele discontinuități — imi pare a se putea clasa între cele mai bune din toată literatura versificată, românească.

NEVROZA

Imi pare că sunt bătrân ca Dumnezeu
Și-am fost furtună și pământ și soare,
Că am trăit în fiecare
Și viețuiesc de rând abisul
A căpatat lumină dela stele.

Imi s'nt bătrânul suflet, cum pulsează
In floarea ce se ofilește'n vază...
In vite'e gemânde, dela jug
Și'n țarna ghei de sub plug...

Mă regăsesc in cei ce plâng,
Uciși de dorul libertății...
In cei ce, obidiți, se frâng
Sub sceptrul greu al nedreptății
Mă regăsesc adesea pe la colțuri,
In câinele flamând, fără stăpân,
Lovit de toți hoinării depe strada
Și alungat cu pietre, din ograda...

Ma văd in Univers, ca'ntr'o ogindă,
Și furla Oceanului o simt.
Tot sângele imi gălăge'n artere,
Ca apele cascadelor din munți...

Dau drumul palizilor ochi spre stele,
Și'n suflet, pe'nțeles, mi se strecoară
Peingul țesător al nostalgiei.

Ca dorul matelotului, de țară...
Am coborât de mult par'că din ele
Și'n urmă, mă mai chiamă un ecou...
S'nt vrăjii evoluțiilor mele,
Incolăcit pe lună și pe sorii...

— De când trăiesc, cine imi poate spune?
Și, ce-a fost înainte trupul meu?
— imi pare că sunt bătrân, ca Dumnezeu!...

Pe sufletul meu negru, nepătruns,
De torța vreunui luminos răspuns,
Apasă stânca întrebării greie...
... — Mă doare gândul veșniciei mele!...

Lucru i izvorite dintr'o natură originală, cuprinde cu deosebire, „Scrisoarea fără adresă”..., în care, spre deosebire de atâtea poeți, cari spun lucruri vechi în cuvinte nouă, crezând că bunătatea cuvântului poate remedia banalitatea frizei, se folosesc prin excelență cuvinte necăutate.

Din frazele ei, normele până la familiaritate și dacă vrem, chiar până la stângăcie familiară, (cecece da

farmec deosebit poeziei) eclată impresia, emoționantă, de sinceritate...

Versuri cu deosebire intime, în care Dorin Moisescu-Villea se destăinuiește sie însuși și care au nevoie de cuvinte trăite, ca poetul să se simtă și mai în intimitate cu el însuși, să fie și mai natural, retras în incinta sufletului său.

(urmăre în pag. 6-a)

Un mare poet dobrogean

(continuare din pagina 5-a)

Scrisoare fără adresă

Era toamnă
(Poate,
Cea mai tristă dintre toate)
Și plouă bolnav și rece
Peste stepa dobrogeană.
Nourii tulburi întinse
Plumbuita lor năframă
Halta, cu semnalul verde,
Se pierduse'n geana ploii
Și, din zare,
Cu strigoii,
Noaptea neagră se'nălță

— Ora treil!
Rupând tăcerea
Și, în bot, cu toată ceata,
S'a oprit, în halta tristă,
Personalul de Constanța.
Nimeni n'a urcat pe trepte
În furgonul adormit
Și, prin geamurile ude,
Nicio față n'a privit.

— Doar, dintr'un vagon de-a
două,
Dumneaza frumoasă Doamnă,
Al întins, încet, mânuța
Și al sters cu perdeluța
Geamul rece, aburit.
Ți-ai lăpt de el obrazul
Și, prin ploala de afară,
Ai distins întâiu grijajul
Și un împiecat de gară...
Ți-ai plimbat apoi privirea
Către felinarul spart
Și, probabil că tăcerea
Gării reci te-a resemnat.
Ai lăsat din nou pe spate
Capul cu șuvițe negre
Și, pleoapele de ceară
Coborât-au iarăși, grele...
Și s'a dus, din halta, trenul...

Pe peron, doar eu rămas-am,
Cu semnalul de plecare
Ridicat în mâna dreaptă...
...Și-am simțit că în furgonul
Înghițit de trista noapte
Mi-a plecat și mie gândul...
Mi-a plecat întregul suflet
În vagonul cu perdele...
Și-am privit tacut și paio
Călătorii vjeții mele.

— O!, necunoscută doamnă,
Al să știi, oare, că'n halta
Depe stepa dobrogeană.
Te-a iubit cu pasiune
Bietul împiecat de gară?
Că, de-atunci, în orice noapte,
Când sosește personalul,
Eu, îndrăgostitul tainic,
Prin vagoanele tăcute
Cu speranțe noul, te caut?

— Ce chinuitor e gândul
Să iubești o anonimă...
Că iubești o călătoare,
Ce o clipă, prin fereastră
Unul tren sub presiune,
Te-a privit, din întâmplare!

— Era toamnă
(Poate cea mai tristă dintre
toate)

P. S.— Unde ai plecat atunci?
— Unde rătăcești acum?
Mai întoarce-te odată
Mai privește iar în halta,
Și, să știi că, beat de tine,
Trenul care-o să te poarte
Mă va duce și pe mine...

Demonstrativ, poetul își
etalează „melancolia umbrelor
speranțelor lui înfrânte”
în „Amurg de vară”... Aici,
el apare și mai sentimental
dar cu o ușoară nuanță
de morbiditate... Un fel de
melancolie... apăsătoare... la
care l'a impus o boală care
nu iartă... Originalitatea a-

pare și aici în accepția cea
mai riguroasă a cuvântului...

Amurg de vară

Iubita mea, de ce cuspiți,
Privind cocorii ce se duc?

Și, uite, vezi?—Sosește toamna
Cu funerare ploii mărunte,
Cu nopți de insomnie și tăceri,
Cu umbrele speranțelor,
Infrânte.

Veni-va tot ca înaintea,
Să plângă pela streoșini și
râscruci,
Să îngenunche pe morminte
Sau să tușiască printre cruci...

Și, vezi, apusul ăsta trist,
Cu pasări ce se pierd în zare...
— Nu ți se pare un sfârșit?
— Nu simți bătăile finale?

— N'auzi în foșnetul de frunze,
— Acorduri triste, ce se sting?
— Nu simți că orizontul plânge?
— Că'n zare, torțele se sting?

Iubita mea, ai adormit,
Cu lacrimi violete pe obraz...

— E cel din urma'apus de vară,
Și, chipul meu și-al tău, iubito,
Le-a poleit, par'că, în ceară...

Și-așa cum stăm sub telul
bolnăvit,
In ultimele clipe, ce se frâng.
Tu, adormită peste brațul meu
Paremi două statui ce plâng...

Dorin Moiescu Viileș, fiul
distinsului preot, literat și
predicator, din Carvenul
dobrogean, n'a făcut parte
din nicio școală, nu avut
niciun maestru și n'a fost,
în opera lui poetică, nicio-
dată livresc. Spontaneitatea
și sinceritatea versurilor
lui aparțin, ca și limba-l a-
teasa, geniului lui creator;
și, numai lui...

Poezia lui Dorin este un
fior, o neliniște, o tremurare
a unui suflet. Dacă ar fi trăit,
băiatul acesta ar fi putut
constitui totodată mândria
țării și a țarmurilor ei ma-
ritime.

ION DINU

Spectacole

de la 25 Dec. 1943

Cinema „Capitol”
SUFLETE ÎN FURTUNĂ cu
Amedeo Nazari

Cinema „Dacia”
ÎN UMBRA TEROAREI

Cinema „Fantasio”
TITANIC cu Sybillie Schmitz,

Cinema „Majestic”
PAT ȘI PATAÇON în marele
film Hamlet și Ofelia

Cinema „Regal”
DINTE PENTRU DINTE

Cinema „Victoria”
ADIO TINERETE cu Maria
Denis

Cinema „Vox”
ULTIMUL SPECTACOL (în
țara focului) cu Tito Schipa

NICOLAE DIMOV, Bulev.
Regina Maria 5 a pierdut Bu-
letinul Bir. Populației C-ța, li
declară nul.

Troița

Prinsă'n pajură de lemn
Trecătorului îndemn,
Troița, altar și semn!

Rezemați de uluci,
Răsărită la râscruci
Vântul nu te-o smulge încă
Piatră, cremene din stâncă
Că te-au dăltuit străbunii
Din țările furtunii.

Zugrăviți pe tine, Slinții,
Sub umbrirea ta, părinții
Se frământă, se desfac
În vestmântul tău sărac...
Troița, altar de veac!

Troița, pe cine chemi
Sus pe dâmburi, sus pe vremi?

Cum ai răsărit în drum
Fără flori, fără parfum
Răstignită'a zare, cum?

Anii ți-au bătut în frunte
Cue negre și mărunte
Să răsai schii printre trâmbe,
Troița, cu brațe străambe!

Și ascuns în lemnul tău
Îngenunche Dumnezeu
Peste tine Curcubeu!

Doamne, săngeră și lemnul
Când-ți pune veacul semnu...

Pe cărările adânci
Sus în codri și pe stânci
Te-ai urcat în timp pe brânci.

Risipița pe câmpie
Mănăstire în vecie!

Lângă margine de râu
Înflorită pân' la brâu
Vis, luciferii din ape
În granitul tău să sape
Și'n icoane, cetățule
Răstignirea ta în cue.

Al. Pop. Scărișoceanu

Cărți noi

D-na VENEȚIA D. IOACHIM,
este autoarea romanului „PRIN
SÂNGE S'A PETRECUT TO-
TUL”, care a apărut de Sf.
Sărbători. Este un roman la
persoana intaiă, al cărui ac-
țiune se petrece între zidurile
spitalelor de campanie. Su-
biectul este luat din viața su-
rorilor voluntare de caritate
„Prin sânge s'a petrecut totul”
este un roman de actualitate,
plin de realism și captivant.

Romanul a apărut la Con-
stanța, de sub teacurile tipo-
grafiei „Albania”.

CALENDARUL „DOBRO-
GEA ROMÂNĂ PE ANUL
1944”, este unicul calendar-
așmanan apărut în Dobro-
gea. Cu caracter popular—
el adresându-se în același
măsură orașeanului cât și să-
t-anului— cuprinzând toate
însemnările de folos oricui.
Această carte de masă este
de o variație aleasă cu toate
timpurile prin cari trecem.

Cuprinde un bogat sumar
calendaristic, cultural, literar.

Se găsește de vânzare la
toate librăriile și debitele
de ziare la suma de lei 100
exemplarul. A fost întocmit
de d. Tiberiu Petrișla-Slati-
neanu și editat de Serviciul
de Editură „Rexreclam” din
Constanța, str. Carol 156.

Uită ce auzi.
Uită ce vezi
Despre apărarea țării.

N'auzi cum plânge Oltul?...

Nu mă mai alintă sdrile, Ioane!
Nici osonul visului n'adun...
Buzuiocul gândului meu bun,
Nu se mai ridică spre icoane...

Fug de mine parcă soarele și luna
Când aș vrea tovarăși să le prind...
N'am cui arcuț inimii să'nțind:
Mi s'a culbărit în gând, furtuna...

N'auzi tu cum plânge Oltul la icoane?
Prea'nțarsie-a se'nțămpla minunea!
Cum să ne tihnească rugăciunea,
când dreptatea geme sub sūvoare?!

Port și eu ca tine setea ne'ndurată
De-a porni vifornie la asalt,
Până pe tărâmul celălalt,
Cum am mai pornit-o și altădată...

Fulgere de chiot munții or să poarte...
Vom scăpa Domnița din robie!
Prea ni-e pieptul clocot de mânia,
Să nu ducem dușmanului, moarte.

Și cu alte buchiți își va scrii Arisovul,
Țara care-și blestemă ursitul,
Când vom smulge pîntru veci cuțitul
Care-l poartă'n spate azi Brașovul.

B. FRUNȚI

Așa gemi

când durerile au devenit insupor-
tabile. Dar de ce să te chinuiești?

Nici un cămin fără

ASPIRIN

Se apropie ANUL NOU

TIPOGRAFIA „ALBANIA”

CONSTANȚA - Str. Traian No. 18
și Succursala din București, Calea Dorobanților, 9
nu pus în vânzare

CALENDARE

BLOCURI, FOI DE PERETE,
SAPTAMĂNALE, De buzunar

Felurite Spete de Calendare
Răvașe de Plăcintă actuale

JUCĂRII și orice articole
de S E Z O N

Prețuri estine

Expediții prin poștă și C. F. R. în toată țara